

PÉRI MANÓ BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAM

Készítette:
Várfoki Anna
Intézményvezető
2022.06.01.

Jóváhagyta:
Pér Község Önkormányzata a
34/2022. (VI.15.) sz. határozattal
Fenntartó
2022.06.

TARTALOMJEGYZÉK

I. ALAPADATOK	4
II. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
III. ÁLTALÁNOS RÉSZ	6
1. A bölcsőde működésének általános szabályai és munkarendje	6
2. Az SZMSZ hatálya – kiterjedése	7
3. Az intézmény bélyegzői	7
4. A bölcsőde munkarendje	7
5. Kisgyermeknevelők munkarendje	8
6. Az intézmény bölcsődei dajkájának munkarendje	8
7. Az intézmény helyettesítési rendje, szabadság kiadása	8
8. Adatvédelem, adatkezelés	8
9. Bölcsőde definíciója, funkciói	9
10. A bölcsődei nevelés-gondozás célja	9
11. Ellátandó terület jellemzői	9
12. Ellátottak köre, szociális jellemzőik	10
13. Bölcsődénk működésének alapelvei:	10
14. Bölcsődei ellátásba kerülés folyamata	10
15. A bölcsődei felvétel, ellátás megszűnése	12
16. Személyi feltételek	13
17. Tárgyi feltételek	15
18. Nyitva tartás	16
19. Intézményi tájékoztatás helyi módja	16
20. Szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja	16

21. Rendkívüli események	17
22. Az intézmény működésének egyéb főbb szabályai	17
23. Egyéb szabályok	18
IV. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS ALAPELVEI	19
1. A család rendszerszemléletű megközelítése	19
2. A koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadása	19
3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	19
4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	19
5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	20
6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	20
7. Fokozatosság megvalósítása	20
8. Egyéni bánásmód érvényesítése	20
9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	21
10. A gyermeki kompetencia - késztetés támogatása	21
V. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS FELADATAI	21
1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	21
2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	22
3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	22
VI. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	23
1. Kapcsolat a szülőkkel	23
2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	24
3. „Saját kisgyermeknevelői” – rendszer	24
4. Gyermekcsoportok szervezése	24
5. Napirend	24
6. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel	25
7. Intézményekkel történő együttműködés módja	25
VII. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI	26
1. Gondozás	26

2. Játék	27
3. Szabad játék	27
4. Játékos tevékenység	27
5. Mondóka, ének, zene	28
6. Vers, mese	28
7. Bábjáték	29
8. Alkotótevékenység	29
9. Környezet-természet megismerése	30
10. Munka jellegű tevékenységek	30
11. Mozgás	30
12. Tanulás	32
13. Ünnepek	32
VIII. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, VALAMINT KORAI FEJLESZTÉSRE ÉS GONDOZÁSRA JOGOSULT GYERMEK BÖLCSŐDEI NEVELÉSE, GONDOZÁSA	33
IX. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	34
X. ÉVSZAKONKÉNTI NAPIREND	34
XI. GYERMEKÉLELMÉZÉS	36
XII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE	37
XIII. DOKUMENTÁCIÓ	39
1. Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok	39
2. Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások	40
3. Élelmézésvezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok	40
XIV. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	41
1. A szülő joga	41
2. A szülő kötelessége	41
3. A gyermek joga	41
4. A kisgyermeknevelő joga	41
5. A kisgyermeknevelő kötelezettsége	42

6. A bölcsődei kisgyermeknevelők és technikai személyzetnek biztosítani kell	42
7. A fenti jogok megsértése esetén az alábbi szervekhez fordulhatnak panasszal	42
8. A panaszjog gyakorlásának módja	42
9. Az érdekképviselői fórum tagjai és elérhetőségük	43

**XV. BÖLCSŐDÉRE VONATKOZÓ TÖRVÉNYEK ,RENDELETEK, MÓDSZERTANI
KIADVÁNYOK, SZAKMAI SEGÉSZLETEK JEGYZÉKE** **43**

XVI. MELLÉKLET **49**

1. III/14 Jelentkezési lap	50
2. III/14 Megállapodási nyilatkozat	53

I. ALAPADATOK

Az intézmény megnevezése: Péri Manó Bölcsőde

9099 Pér, Rózsa u. 12

Adószám:15847366-1-08

E-mail: manobolcsode@per.hu

Telefon: +36 202281027

Az intézmény:

Fenntartójának neve: Pér Község Önkormányzata

Fenntartójának székhelye: 9099 Pér, Szent Imre u. 1

Az intézmény típusa: Bölcsőde

Szolgáltató tevékenységének típusa:

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	889110	Bölcsődei ellátás

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciósám	kormányzati funkció megnevezése
--	------------------------	---------------------------------

1	104030	gyermek napközbeni ellátása családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás útján
1	104031	a gyermek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
2	104035	gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
3	104036	munkahelyi étkeztetés gyermek napközbeni ellátását biztosító intézményben
4	104037	intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A szolgáltatás megkezdésének időpontja: 2022.szeptember 1.

A szakmai program érvényessége: 2022. szeptember 1 - visszavonásig

Engedélyezett férőhelyszáma: 26 fő

Működési engedély hatálya: határozatlan időre szóló

Gazdasági besorolás: Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv

Bölcsőde vezetője: Várfoki Anna

Szakmai vezetője: Várfoki Anna

Kisgyermeknevelők: Ádám – Barna Mónika

Bölcsődei dajkák: Kovács Hajnalka

Bordiné Sütő Rita

Cser Laura

Rumi-Mészáros Mirella

Laposa Petra

II. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

2022. szeptemberétől nyitotta meg kapuit bölcsődénk. Két csoportszobánkban 26 gyermeket fogadunk. A bölcsőde, olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermekeknek: nevelést, gondozást, felügyeletet, étkezést. Segíti a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésen történő részvételét.

Bölcsődénk a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével a szakmai értékeket követve szolgálja a péri családok megsegítését, a kisgyermeknevelés továbbfejlesztését. Segíti kibontakoztatni a település sokszínű tevékenységét, a kisgyermeknevelés jó gyakorlatának minél szélesebb alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek minél gazdagabb személyiségfejlődését.

Hisszük, hogy a bölcsődénk szakmai programjának megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki és szociális fejlődést biztosítunk a gyermekeknek, és a bölcsődés kor végére érett, óvodai élet megkezdésére alkalmas gyermekeket nevelünk.

A kisgyermeknevelők nevelési program alapján végzik munkájukat. Az összeállítás során figyelembe vesszük a gyermekcsoport életkorát, fejlettségét, egyéni igényeit. Ünnepeink, hagyományaink az évszakok előre haladtával adnak keretet az egész éves játéknak.

A csoportszobák felszereltsége esztétikus, modern, a gyermekek szükségleteinek, igényeinek megfelelően biztosítja a magas színvonalú ellátást, életkoruknak megfelelő játéktevékenységet, étkezést, pihenést, levegőztetést.

A mosdók a csoportszobákhoz közvetlenül csatlakoznak. A letisztult formák, a bútorok, szaniterek rendezett összhangja teszi ezt az egységet is barátságossá, gyermekivé.

A korszerű energiatakarékos berendezések mellett a gyermeköltözők, és az előtér feletti fényalagutak teszik még befogadóbbá a teret.

A bölcsőde hátsó részében, a csoportokból közvetlen kijárással közelíthető meg térkövezett teraszunk, és tágas, gondozott udvarunk. Az udvari játékok kiválasztása, elhelyezése során nagy gondossággal jártunk el, elkerülve, megelőzve a baleseteket, sérüléseket, és annak súlyosságát.

Bölcsődénk, az alapító okiratunkban foglaltak szerint vállalja, segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését.

Az alapellátáson túl bölcsődénk időszakos gyermekfelügyeletet ajánl fel, szabad férőhelyek függvényében.

Bölcsődénk térítési díjmentesen fogadja a gyermekeket.

III. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A bölcsőde működésének általános szabályai és munkarendje

A Bölcsőde gazdálkodásának megszervezése:

Az Intézmény önállóan működő költségvetési szerv. Saját gazdasági szervezettel nem rendelkezik. Az Intézmény pénzügyi – gazdálkodási feladatait az Pér Község Önkormányzat látja el a 217/1998. (XII: 30) Korm. rendelet 14. § (6) bek. b.) pontja alapján. Ez a besorolás az Intézmény szakmai önállóságát nem érinti. A bölcsőde működési és fenntartási költségeit egy

naptári évre összeállított és a fenntartó által jóváhagyott költségvetés irányozza elő. A fenntartó szervnek kell gondoskodnia az alapfeladatok ellátásához szükséges pénzeszközökről. Az intézményi vagyon feletti jog a fenntartót illeti meg. A bölcsőde rendelkezik a fenntartó tulajdonában lévő 9099 Pér, Rózsa utca 12 ingatlannal és a rajta található épülettel. A bölcsőde a rendelkezésére álló vagyont nem jogosult elidegeníteni, illetve biztosítékként felhasználni. Feladatai ellátásához a leltár szerint nyilvántartott eszközöket és vagyontárgyakat szabadon használhatja.

Az intézmény

- Az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata,
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek,
- a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól, és működésének feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30) NM rendelet,
- a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet,
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- az általános emberi, etikai alapelvek,
- az első évek meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés, gondozás története alatt felhalmozódott értékek,
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata figyelembevételével határozza meg a bölcsődékben folyó nevelő – gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális csoportokra és szolgáltatásokra is a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel.

Az intézmény szakmai programja „A bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai” című Módszertani levéllel összhangban készült, melyek keretet, részletes iránymutatást adnak az egységes szakmai munkához.

2. Az SZMSZ hatálya – kiterjedése

Az SZMSZ a jóváhagyás napján 2022. szeptember 1 napján lép hatályba és határozatlan időre szól. Módosítására akkor kerül sor, ha a fenti jogszabályokban változás áll be vagy a szülő, illetve a nevelőtestület erre javaslatot tesz. A módosításokat az intézmény vezetője végzi el.

Kiterjedési köre: az intézmény teljes alkalmazotti körére, a bölcsődébe járó gyermekek közösségére, a gyermekek szüleikre, törvényes képviselőire, az intézményben tartózkodó, de az intézménnyel jogviszonyban nem álló személyekre.

Az Intézmény működését meghatározó dokumentum az SZMSZ. A szakmai és gazdasági munka vitelét segítő szabályzatok, munkamegosztási megállapodás, munkaköri leírások, intézményvezetői utasítások az SZMSZ változtatása nélkül is módosíthatók, amennyiben jogszabályi előírások, belső intézményi megfontolások, vagy az intézmény felelős vezetőjének megítélése ezt szükségessé teszi.

3. Az intézmény bélyegzői

Hosszúbélyegző

Körbélyegző I

Körbélyegző II

Bölcsőde bélyegzőinek lenyomata: SZMSZ Melléklet

A bélyegző használatára jogosultak: Bölcsődevezető

4. A bölcsőde munkarendje

A közalkalmazottak munkarendjét a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Tv és módosításai, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Tv összhangban szabályozza.

Az intézménybe járó gyermekekre és szülőkre a Házirend vonatkozik.

A bölcsőde hétfőtől péntekig tartó, 5 napos munkarenddel működik.

Nyitva tartása: naponta 7:00 - 17:00 óráig.

A gyermekek napirendjét az átvevő helyiségben, jól látható helyen kell rögzíteni.

5. Kisgyermeknevelők munkarendje

A kisgyermeknevelők munkarendjét a vezető állapítja meg, ezen évközben változtathat. A kisgyermeknevelők heti munkaideje: 40 óra, a gyermekek között eltöltendő kötelező óraszám napi 7 óra, amely 35 óra/hét. A fennmaradó napi 1 óra szakmai plusz óráként tekintendő. Ezt naponként vagy összesítve is eltölthetik (Kiegészítő melléklet munkaidő meghatározására – belső dokumentációnk). A kisgyermeknevelők hetes váltásban dolgoznak. Délelőtt: 7:00 – 14:00, délután 10:00. 17:00-ig. Társ-kisgyermeknevelő helyettesítése esetén, köztes műszakban, 07:30 – 15:30 óráig. A kötelező óraszámot túl kötelesek ellátni a nevelőgondozó munkával összefüggő egyéb adminisztrációs feladatokat is. A kisgyermeknevelők a munkából való rendkívüli távolmaradásukat, annak okát lehetőleg előző nap, de legkésőbb az adott munkanapon reggel 8 óráig kötelesek jelenteni az intézmény vezetőjének, vagy helyettesének, hogy helyettesítéséről intézkedhessen. Az intézményi szintű rendezvényeken, ünnepélyeken a kisgyermeknevelők, a bölcsődei dajkák jelenléte kötelező. A kisgyermeknevelők jogköre csak a gyermek biztonságával összefüggő esetekre terjed ki.

6. Az intézmény bölcsődei dajkáinak munkarendje

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Tv, továbbá a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Tv. szabályozza, és a vezető határozza meg. A bölcsődei dajkák napi nyolc órában, heti 40 órában, váltott műszakban, délelőtt 7:00 – 15:00, délután 9:00 – 17:00 óráig dolgoznak.

7. Az intézmény helyettesítési rendje, szabadság kiadása

A bölcsődevezető akadályoztatása esetén helyettesítését eseti megbízás alapján látja el a bölcsődevezető-helyettes, teljes felelősséggel. Kivételt képeznek ez alól azok az ügyek, amelyek azonnali döntést nem igényelnek, illetve azok, amelyek a vezető kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

A bölcsődevezető és helyettese egyidejű távolléte esetén a helyettesítés a bölcsődevezető által adott megbízás alapján történik. A kisgyermeknevelő hiányzása esetén a társkisgyermeknevelő helyettesíti, napközbeni, 7:30 – 15:30 óráig munkabeosztással.

8. Adatvédelem, adatkezelés

Az intézmény nyilvántartja azokat az adatokat, amelyek a jogszabályokban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükségesek. E célból azok az adatok kezelhetők, amelyekből megállapítható a jogosult személye és a kedvezményre jogosultsága.

9. Bölcsőde definíciója, funkciói

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől- 3 éves korú - gyermekek szakszerű gondozását es nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, a bölcsődei gondozási - nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről es a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető es gondozható a bölcsődében. Bölcsődénk vállalja az SNI gyermekek fogadását, fejlesztését.

A gyermekvédelmi törvény 42/A §-sa értelmében a bölcsődei felvételnél előnyben kell részesíteni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket.

A gyermekvédelmi törvény 68. § (3) bekezdés a) pontja alapján a települési önkormányzat jegyzője kötelezheti a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő
- a házi orvos, házi gyermekorvos
- a szakértői és rehabilitációs bizottság
- a szociális, ill. családgondozó
- a gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság

A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi orvos vagy házi gyermekorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

Bölcsődébe felvehető minden olyan gyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását.

10. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A családban nevelkedő gyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembe vételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

11. Ellátandó terület jellemzői

Bölcsődénk Pér település közigazgatási területéről veszi fel a gyermekeket. (Kiegészítés: Gyvt. 94.§ (5a))

Alapellátáson túli támogató szolgáltatás: Időszakos gyermekfelügyelet – szabad férőhelyek tekintetében.

Alapító okiratunkban vállalt feladat: SNI gyermek integrálása

12. Ellátottak köre, szociális jellemzőik

Felvehető minden olyan gyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

Intézményünk egészségügyi, egészségnevelési, nevelési, szociális és családsegítő funkciókat tölt be.

Az alacsony jövedelmű fiatal szülők anyagi helyzetük javítása (építkezés, albérlet, kölcsönök törlesztése) miatt kéri gyermekük felvételét.

Győr város közelsége, a város ipari részének szomszédsága számos munkalehetőséget biztosít a községben lakó gyermekes családoknak. Ezáltal emelkedik azoknak a száma, akik munkahelyük megtartása miatt kéri gyermekük napközbeni ellátását. Így bölcsődénk munkahely megőrző funkciót is betölt.

Bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásért az fenntartó térítési díjat nem állapít meg.

13. Bölcsődék működésének alapelvei

- Maximálisan figyelembe vesszük gyermekünk szülei gondozási-nevelési szokásait, amennyiben ezek nem ellentétesek a gyermekünk legjobb érdekével.
- Szülőket bevonjuk az intézmény által szervezett programokba, nyitvatartási időnkkel alkalmazkodunk a szülők munkarendjéhez.
- Szülők családi kompetenciáját erősítjük, nevelési szokásaikat támogatjuk.
- Törekszünk arra, hogy a szülő elégedett legyen az ellátással, gyermekek jól érezzék magukat.
- Széleskörű együttműködést biztosítunk gyermekeink védelme és egészsége érdekében.
- A másik ember tisztelete.
- Feltétel nélkül elfogadjuk a másik embert. Mindenki, mint ember egyedi, egyszeri és különleges, tiszteletet érdemel.
- Alkalmazzuk a legkisebb beavatkozás elvét.

14. Bölcsődei ellátásba kerülés folyamata

A gyermekek napközben ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, és étkezést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló, vagy időskorú személy nevel,
- akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, (kiegészítés: 15/1998. (IV.30) NM rendelet 36.§)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- védelembe vett gyermeket.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és gyámhatóság is kezdeményezheti. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a gyermek háziorvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátásban részesülhet 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Az intézmény, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátása biztosítása érdekében együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A bölcsődei ellátás igénybevétele kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője nyújthat be a bölcsőde vezetőjénél.

A szolgáltatást igénylő szülő a bölcsődevezetővel felveszi a kapcsolatot, személyes találkozó formájában. A szülő elmondja az ellátás igénybevételének indokait, ilyen jellegű személyes szükségleteit. Tájékozik az ellátással kapcsolatos legfontosabb dolgokról (beszélgetés, illetve a bölcsőde megmutatása során). Ennek nyomán kialakul a szülőben egy benyomás az adott ellátás mibenlétéről, minőségéről, szemléletéről. Vezető tájékoztatást ad a lehetőségekről, tennivalókról. Ha a szülő eldöntötte gyermeke bölcsődébe adását, kitöltik a jelentkezési lapot. Melléklet 1.

Az igénybevétel megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32 paragrafus szerinti megállapodást köt. Melléklet 2.

15. A bölcsődei felvétel, ellátás megszűnése

1. A bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló írásos kérelmet a Bölcsőde intézmény vezetőjénél lehet benyújtani egész évben, valamint a nevelési évet megelőző kijelölt jelentkezési napon, melyet az bölcsőde vezetője határoz meg, és publikál.
2. A bölcsődébe történő felvételtől az intézmény vezetője és a fenntartó dönt.
3. A bölcsődébe történő felvétel a jelentkezés sorrendjében történik a 4. bekezdésben foglalt előnyben részesítést figyelembe véve.
4. A felvételnél előnyt élveznek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ában meghatározottakon túl azok a gyermekek, akiknek a szülője, törvényes képviselője a) igazoltan munkába áll, munkahelyet keres,
  - b) munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesz részt,
  - c) a gyermek napközbeni ellátásáról szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni.
5. Túljelentkezés esetén a fenntartó kijelölt képviselője és az intézmény vezetője közösen döntenek a gyermek felvételéről.

Tennivalók: (vezető)

- Elvégzi a felvétellel kapcsolatos dokumentációs, adminisztratív feladatokat.
- Nyugodt beszélgetés keretében, megismerkedik a szülővel, tájékozódik a gyermekről, a család működéséről, a kisgyermek eddigi ellátásának milyenségéről, fejlődésének eddigi főbb jellemzőiről.
- Tájékoztatja a szülőt az ellátásba kerülés fontos lépéseiről, érzékelteti ezek fontosságát, ismerteti célját, mibenlétét (családlátogatás, orvosi igazolás, anyás beszoktatás, stb.)
- Bemutatja az ellátásba felvett gyermek leendő kisgyermeknevelőjét, csoportját, helyét, jelét.
- A felvétel során a vezető tudatosan törekszik a szolgáltatást igénylővel való jó minőségű, kölcsönösen kielégítő kapcsolat kiépítésére.

A felvétel lépései:		
Szülő	Gyermek	Vezető/Kisgyermeknevelő
	Jelenléte szükséges feltétlenül	Vezető domináns, saját kisgyermeknevelő háttérben.
Bemutatkoznak, röviden elmeséli az intézménybe adás indokát.		Megismerkednek a szülővel, gyermekkel.
A gyermek fejlődését elmondja.		Felvételi dokumentáció.

		Tájékoztató a következő lépésekről.
Megismerkedik a csoporttal.	Jelet választ.	Bemutatja a kisgyermeknevelőt, csoportot.
Kapcsolat építése.	Ismerkedik a csoporttal, kisgyermeknevelővel.	Jó kapcsolat kialakítására törekszik

Bölcsődevezető a kérelem benyújtása és elbírálása után írásban értesíti a szülőket a bölcsődei ellátás kezdetéről.

A szülők a gyermek leendő kisgyermeknevelőjével megbeszélik a következő lépéseket, időre lebontva a beszoktatás ütemezését.

A bölcsődei ellátás megszűnése:

1. A bölcsődei ellátás megszűnik a Gyvt. 37/A. (1)-(3) bekezdésében meghatározott esetekben.
2. Meg kell szüntetni a bölcsődei ellátást
  - a) ha az orvosi szakvélemény szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
  - b) ha a gyermek az ellátást 30 napon át bejelentés nélkül (igazolatlanul) nem veszi igénybe,
  - c) Ha a gyermekétkeztetésért fizetendő díjat a törvényes képviselő a tárgyhavi befizetés időpontjától számított 3 hónap után felszólítás ellenére sem fizeti meg,
3. A bölcsődei ellátás megszüntetése a bölcsődevezető és a fenntartó hatásköre. Az ellátás megszűnéséről, megszüntetéséről az intézményvezető írásban értesíti a szülőt, illetve a törvényes képviselőt.

16. Személyi feltételek

A működési feltételek legfontosabb eleme, mely mind mennyiségi, mind minőségi szempontból alapvetően meghatározza a szakmai program végrehajtásának minőségét. A bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelő végzi, jelenléte a nevelés, gondozás egész időtartamában fontos feltétele a bölcsődei ellátásnak. A kisgyermeknevelő modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

A kisgyermeknevelő: csecsemő- és kisgyermekgondozó, csecsemő- és kisgyermek gondozó, nevelő, csecsemő és kisgyermek nevelő-gondozó, bölcsődei szakgondozó, csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens, valamint csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) szakképesítéssel rendelkezik.

A bölcsődei dajkák létszáma az elvégzendő feladatokhoz igazodik. Munkájukkal hozzájárulnak a szakmai munka eredményességéhez.

Csoport	Kisgyermeknevelő (középfokú végzettségű)	Kisgyermeknevelő (felsőfokú végzettségű)	Bölcsődei dajka	Intézményvezető	Szakmai vezető
2	3 fő	1 fő	2 fő	1 fő	1 fő

Intézményi óvó-védő eljárások:

A gyermekek biztonságos és egészséges környezetben történő nevelése érdekében szükséges feltételrendszer vizsgálata, a feltételek javítása állandó feladat. A bölcsődében lévő kisgyermeknek egészségének megóvása minden dolgozó kötelessége. Minden kisgyermeknevelő alapfeladatát képezi az, hogy a rábízott gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja. A foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat ismertetni kell, valamint a tilos és az elvárható magatartásformát meg kell határozni. A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell megtenni. Az ismertetés tényét dokumentálni kell. Amennyiben a kisgyermeknevelő észleli, hogy a gyermek balesetet szenvedett, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket meg kell tennie. A napközben megbetegedett gyermeket, lehetőség szerint el kell különíteni, és le kell fektetni, szükség esetén azonnal orvoshoz kell vinni. A lázat minden esetben csillapítani kell. Gondoskodni kell a szülők mielőbbi értesítéséről. A beteg gyermek az orvos által meghatározott időtartamban nem látogathatja a bölcsődét. Azt, hogy a gyermek egészséges, orvosnak kell igazolnia.

A bölcsőde, csak megfelelőségi jellel ellátott játékokat vásárolhat. A játékot használó kisgyermeknevelő köteles a játékon feltüntetett, vagy ahhoz mellékelte figyelmeztetést, feliratot és használati utasítást gondosan áttanulmányozni, és a játékszert a szerint alkalmazni! Ha a gyermeket baleset éri, vagy bármilyen sérülés, rosszullet áll fenn, a gyermek felügyeletét ellátó kisgyermeknevelőnek, vagy a bölcsődei dajkának haladéktalanul intézkednie kell. A sérült gyermeket elsősegélyben kell részesítenie, ha szükséges orvost kell hívnia. A balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie. Minden gyermeki balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelezni kell az intézményvezetőnek. A feladatok ellátásában a gyermekbaleset helyszínén jelenlévő kisgyermeknevelőnek is részt kell vennie. A balesetet szenvedett gyermeket elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó a sérülttel csak annyit tehet, amihez biztosan ért, egyéb esetben orvost kell hívni. Az intézményben történt balesetet, sérülést az intézményvezetőnek vagy az általa megbízott személynek ki kell vizsgálnia. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy hogyan lehetett volna elkerülni. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, hogy mit kell tenni hasonló balesetek megelőzése érdekében, és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani. A bölcsőde egész területén tilos a dohányzás és a szeszesital fogyasztás!

A dolgozók munkaköri alkalmassága:

Az intézmény és telephely területére csak a foglalkozás egészségügyi vizsgálattal rendelkező dolgozó léphet, munkaképes állapotban.

Munkaképes állapot

A munkáltatónál a munkavállaló munkaképes állapotának megállapítására a közvetlen vezető és az intézmény vezetője jogosult. A munkavállaló köteles az erre jogosult vezető kérésére a szükséges vizsgálatoknak alávetni magát. Ha ezt megtagadja, a munkahelyről azonnal eltávolítható.

Munkahelyen való megjelenés, magatartás

A munkavállaló tartozik a munkáltató által megjelölt időben, kötelező munkaruhában, munkaképes állapotban, a munkát megkezdeni és befejezni. A munkahelyen a megjelenés önmagában nem minősül tényleges munkavégzésnek. Köteles a munkavállaló munkaképes állapotban a munkára jelentkezni, és a munkát végezni. Köteles a munkavégzéshez szükséges munkafelszerelést viselni. Idevágó mulasztás esetén a munkavállalót a munkavégzéstől ideiglenesen el kell tiltani. Ebben az esetben a kieső időre munkabér nem jár. Köteles a munkavállaló a munkahelyen olyan magatartást tanúsítani, amely közvetve, vagy közvetlenül a munkavégzésre irányul. A magatartás elbírálása, minősítése az intézmény vezetőjének kötelessége, joga.

Bölcsődei állományban, megbízási szerződéssel dolgozó logopédus és fejlesztőpedagógus munkáját szükség szerint veszik igénybe a kisgyermeknevelők.

Bölcsődénk végezheti sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását.

17. Tárgyi feltételek

A gyermeket körülvevő tárgyi környezet – a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírások a csoportba járó gyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kerül kialakításra, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint:

- szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthon közeli légkört teremt,
- megfelel a testméreteknek,
- biztosítja egészségük megőrzését, higiéniáját,
- biztosítja a szabad levegőn altatás és tartózkodás feltételeit,
- lehetővé teszi mozgásos- és játéki igényük kielégítését,
- elkülönülési lehetőséget biztosít,
- a gyermekek színekkel, formákkal, környezetbarát és természetes anyagokkal veszi körül,
- a homokozás, vizezés feltételei nem csak jó idő esetén az udvaron egész év folyamán biztosíthatóak,
- a csoportszobák díszítése diszkrét és esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő, kultúrát hordoz.

-

Bölcsőde helyiségei:

- Előtér, fogadó helyiség
- Gyermeköltöző 2
- Fürdő, mosdó 1
- Csoportszoba 2
- Csoportszobához tartozó tároló helyiség 2
- Konyha 1
- Vezetői iroda 1
- Dolgozói öltöző, mosdó 1
- Dolgozói étkező 1
- Mozgáskorlátozottaknak kialakított mosdó 1
- Gépház 1
- Kültéri mosdó 1
- Kültéri tároló 2

A helyiségek felszereltsége az előírt törvényi szabályozásoknak megfelelő.

18. Nyitva tartás

Bölcsődénk nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát. Így a bölcsőde minimum nyitvatartási ideje 10 óra. Egy gyermek napi gondozása az alapellátás idejében a tizenkét órát nem haladhatja meg. Egyéb szolgáltatások működtetése, nyitva tartása tekintetében a fenntartó dönt.

Nyitva tartás: 7:00 – 17:00 óráig.

19. Intézményi tájékoztatás helyi módja

- Pér község weboldalán www.per.hu
- Főbejárat falújságján hirdetmény, tájékoztatás
- Bölcsődevezető megkeresésekor adott tájékoztatás

20. Szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja

A bölcsőde a személyes gondoskodást végző személyek szakmai felkészültségét folyamatos továbbképzését biztosítja azáltal, hogy különböző tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napon résztvett biztosít számukra.

Szakmai továbbképzésen való résztvételt a 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet előírja a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét.

Ütemezést a Továbbképzési Terv tartalmazza. Továbbképzés költségét a munkáltató fizeti. A pályakezdő, 2 év szakmai gyakorlattal nem rendelkező dolgozó gyakornokként alkalmazandó. A gyakornoki idő 2 év E fizetési osztályban. Gyakornoki Szabályzatunk rögzíti a feladatokat. 2016. január 1-től a pedagógus életpálya modell kiterjesztésére került azokra a bölcsődei szakdolgozókra is, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

A továbbtanulás, szakmai továbbképzés rendje

A középfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőknek 4 évenként kötelező 60 pont megszerzése, míg a felsőfokú végzettségűeknek 80 pont megszerzése szükséges kötelező, munkakörhöz kötött és szabadon választható továbbképzéseken. A bölcsődevezetőnek szociális vezetőképzésen kell részt vennie. A munkaidő kedvezményt, a helyettesítést és a továbbképzési díjjal kapcsolatos leírást a továbbképzési ütemterv rögzíti. Amennyiben a tanfolyam szükségessége szakmailag nem indokolható, az intézmény nem támogatja azt.

21. Rendkívüli események

Bombariadó

Bombariadó esetén a bölcsődevezető intézkedhet. Akadályoztatás esetén az SZMSZ-ben szabályozott helyettesítési rend szerint kell eljárni. Az épület kiürítése a tűzriadó terv szerint történik. Az épület kiürítésének időtartamáról, a gyermekek elhelyezéséről az intézkedést vezető hatóság információja alapján a bölcsődevezető, akadályoztatás esetén az intézkedéssel megbízott személy dönt. A bombariadóról és a hozott intézkedésekről a bölcsődevezető rendkívüli jelentésben értesíti a fenntartót. Az intézmény Munkavédelmi Szabályzatának és Tűzvédelmi Szabályzatának ismerete és betartása minden alkalmazottra nézve kötelező. Minden nevelési évben egyszer ismétlő munkavédelmi oktatásban részesülnek a dolgozók.

A bölcsőde épülete a középületek fellobogozásának egyes kérdéseiről szóló 132/2000. VII. 14. Korm. rendelet alapján kerül fellobogozásra.

A bölcsődében a hivatalos látogatások a bölcsődevezetővel vagy a helyettesével egyeztetve történhetnek.

A bölcsőde helyiségeiben párt vagy párthoz hasonló szervezet nem működhet.

A bölcsőde helyiségeit a nyitvatartási idő alatt lehet használni. Nyitvatartási időn túl munkadélutánok, szülői összejövetelek, gyermekekkel közös programok, a kisgyermeknevelők előzetes bejelentése alapján szervezhetők.

A bölcsőde helyiségeit csak rendeltetésüknek megfelelően lehet használni.

A kulcshasználat rendjét, a kulcsok helyét áttekinthetően kell jelölni.

A csoportszobákban, a folyosón és az udvaron minden esetben biztosítani kell a gyermekek felügyeletét. Felnőtt felügyelete nélkül gyermek sehol nem tartózkodhat.

22. Az intézmény működésének egyéb főbb szabályai

Az intézménnyel munkaviszonyban állók díjazása:

Belső helyettesítés

A kisgyermeknevelőt helyettesítési pótlék illeti meg, amennyiben csoportból váltótársa hiányzik. Ennek kifizetése a hatályos jogszabály alapján történik.

Szabadság, munkaidő-kedvezmény

Az intézmény minden dolgozóját a 1992. XXXIII. Tv szerint meghatározott szabadság illeti meg. Az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőket évi huszonöt munkanap pótszabadság is megilleti, amelyből legfeljebb tizenöt munkanapot a munkáltató oktató, nevelő, illetőleg az oktatással, neveléssel összefüggő munkára igénybe vehet. A szabadságot tárgyéven belül kell kiadni, elsősorban a nyári időszakban. Szorgalmi időre lehetőség szerint 5 napnál többet ne ütemezzen senki. A munkavállaló a szabadságot írásban köteles kérni 15 nappal az igénybevétele előtt.

Délutáni pótlék

A Gyvt. 15.§ (10) alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység keretében munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személynek, ha a beosztás szerinti napi munkaidejének kezdő időpontja rendszeresen változik, a tízennyolc és tizenkilenc óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén 15% bérpótlék jár, ha a munkáltató napi üzemelési ideje meghaladja a munkavállaló napi teljes munkaidejét és a közalkalmazottak, munkavállalók időszakonként rendszeresen, egy napon belül egymást váltva végzik azonos tevékenységüket.

A munkavégzés teljesítése, munkaköri kötelezettségek, hivatali titok megőrzése

A kisgyermeknevelőt és a munkáját közvetlenül segítő alkalmazottakat titoktartási kötelezettség terheli. A gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség független a foglalkoztatási jogviszony fennállásától, és annak megszűnése után, határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a szakmai értekezletre, a szakmai team tagjainak egymásközti, a gyermek érdekében végzett megbeszélésre. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki azokra az adatokra, amelyek e törvény alapján kezelhetők és továbbíthatók. A titoktartási kötelezettség kiterjed azokra is, akik részt vesznek a szakmai munkaközösség ülésén. A Szociális Munka Etikai kódexében megfogalmazottak betartása mindenki számára kötelező. A helyi szabályok megsértése felelősségre vonást von maga után. Etikai szempontból helytelenül cselekszik, aki olyan terhelő, hátrányos megjegyzéseket, minősítéseket tesz az intézmény belső rendjével, személyzetével, személyi kérdéseivel kapcsolatban, amelyekkel árt a bölcsőde közösségének, az intézmény külső megítélésének. Különösen akkor vét, ha az intézményen belül, a vezetésnek nem jelezte még a problémát.

Munkaruha juttatás

A munkaruha juttatás minimum követelményeit a 2017. jan. 1-jétől hatályos 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján elkészített Munkaruha szabályzat tartalmazza.

23. Egyéb szabályok

(telefon használata, dokumentumok kiadásának rendje)

Mindenki rendelkezik mobil telefonnal. Ennek használatát indokolt úgy szabályozni, hogy a nevelési tevékenységet ne zavarja. Munkaidőben mindenki mellőzze a magán célú telefonálást. Igyekezzen úgy rendezni magánügyeit, hogy a gyermekek között senki ne zavarja.

Szakmai dokumentációhoz, a legfontosabb szakmai anyagokhoz minden kisgyermeknevelő hozzájuthat. A dokumentációkat csak az intézményvezető engedélyével lehet az intézményből elvinni.

IV. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS ALAPELVEI

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a gyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a gyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a gyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a gyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a gyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő rendszer”, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán

érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó gyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a gyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermeki kompetencia - készítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait

V. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata családban a nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes 3 éves egészséges gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás)
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalom és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőség teremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a szocializációs problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet megoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,

- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

VI. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1. Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartás formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, családi füzet, családlátogatás; csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, családi délutánok, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

A családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, valamint a gyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőt, akikre gyermekét bízta. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani.

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedés repertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőtől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében.

Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbe mutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés, kirándulás). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a gyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások... stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódtását.

3. „Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelésgondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer).

Az ún. ölelkezési időben - az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van - idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő”, segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozzák meg [15/1998. (IV.30) NM rendelet 40.§. (2).]. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg - s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

6. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

1. A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a regionális módszertani bölcsődék melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése.

2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat.

3. Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság). A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

7. Intézményekkel történő együttműködés módja

1) Pér Község Önkormányzat; Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Az intézmény gyermekvédelmi felelőse havi rendszerességgel részt vesz a Gyermekjóléti Szolgálat által tartott jelző teamen, beszámol a bölcsődevezetőnek. A vezető évente részt vesz a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett települési gyermekvédelmi tanácskozáson, és a tanácskozás többi résztvevőjével javaslatokat fogalmaz meg a gyermekvédelem javítása érdekében.

2) Védőnői szolgálat

A gyermekjóléti szolgálathoz hasonlóan védőnői javaslatra is felvehető gyermek bölcsődébe. Az orvosi tevékenységből adódó feladatok mellett önállóan is látogathat gyermeket, testi, lelki szociális fejlődését nyomon követheti. 2 havonta tisztasági ellenőrzést végez a csoportban. A bölcsődevezetővel kapcsolatot tart.

3) Pedagógiai Szakszolgálattal

VII. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi - lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek tiszteletének kialakítása.

1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt

a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért, viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

2. Játék

A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás.

Tulajdonságai:

- Örömet szerez
- A játék önmagáért való
- Nem feladat
- Mindig valamilyen aktív részvételt tételez fel a gyermek részéről
- A csecsemő és gyermek fő tevékenysége
- Gazdagítja ismereteit, tapasztalatait, a világ megismerésének egyik eszköze
- Megismeri a tárgyak tulajdonságait
- Eközben gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat
- Megtanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik
- Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét
- Fejleszti fantáziáját, megfigyelőkészségét
- Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékával saját vágyait, törekvéseit valósítja meg.
- A gyermeki játék a gyermek fejlettségi szintjét tükrözi.

3. Szabad játék

Külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet csak létre, ahol nem az eredmény, a teljesítmény a fontos, hanem maga a folyamat. A kisgyermeknevelő feladata, hogy ehhez a szükséges nyugodt, derűs légkört és a megfelelő eszközöket biztosítsa, a játékot figyelemmel kísérje, és szükség esetén segítse.

4. Játékos tevékenység

Többnyire csoportosan, kötelezettség nélkül vesznek részt benne a gyermekek.

A csoportos játék gondos és igényes előzetes tervező, szervező és előkészítő munkát igényel a kisgyermeknevelőktől. A játékos tevékenységet megfelelő ráhangoló és levezető mozzanatok foglalják keretbe és egészítik ki, így válik a gyermeknek teljessé.

A gyermek sok örömet talál a közös játékban, motiválja a többi gyermek jelenléte, szorongásoldó hatása van, segíti a társas élményt, fejleszti a kreativitást, a képzelőerőt, a játékkedvet. Ismeretszerző funkciója is van, alapokat teremt a későbbi tanulási folyamatokhoz, nevel.

5. Mondóka, ének, zene

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Cél:

1. A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése
2. Érzékenyvé tegye a környezet hangjai iránt
3. Énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel érzelmei gazdagítása

Zenei nevelés feladatai:

- Magyar mondókák megismertetése
- Magyar énekes játékok megismertetése
- Dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánpótlásra
- Összerendezett mozgásra készítés
- Ritmusérzék fejlesztés

Zenei nevelés tartalma:

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában
- Heti rendszerességgel, az évszaknak megfelelő terv alapján

Zenei nevelés feltételei:

Személyi feltétel

- Kisgyermeknevelő énekeljen
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal, módszertannal
- Énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó
- Többszöri rövid énekelgetése

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Egyszerű kétszólamú énekek éneklése
- Érzékenyek a természet, és környezet hangjára
- Ismeri a dalok, mondókák szövegét, a hozzá kapcsolódó kézmozdulatokat
- Kedvelik az élő zenét, örömet okoz számukra a zene hallgatása

6. Vers, mese

Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adnak. A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője.

A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg.

A mesélés a gyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése
- Kívülről tudja a verseket, meséket
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérfje
- A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára
- Kihaszználja a mondókázás nyugtató hatását
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket
- A régi szokások értékét közvetíti

7. Bábjáték

A bölcsődei bábjáték a pedagógiai bábjáték újabb ága.

A gyermek első három évében teljesen érzelmi beállítottságú, ezért érzelmi benyomásokra reagál a legjobban. A bábjátékban mindig a gyermek érzelmi világára hatva érfjük el nevelői céljainkat. A báb, a maga tipizáló jellegével a képszerű átélést a képszerű fogalomalkotás magasabb szintjére segíti. Hozzásimul a gyermek szimbólum-alkotó, játékos kedvéhez. A bábjáték a testi tisztaságra, kulturált étkezésre, általában a helyes viselkedésre való nevelés kitűnő és kézenfekvő eszköze.

8. Alkotótevékenység

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását. Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását. A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel. Főbb alkotó tevékenységeink: festés (ujjfestés, ecsettel), tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés (homokkal, építőkockákkal).
Cél:

- Az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése
- A térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása
- A természet színeire, formáira való ráhangolódás

Feladat:

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása
- Megismertetni a gyermeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel

- Az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás

A fejlesztés tartalma:

- Képalakítás: firkálás, rajzolás
- Rajzolás: ceruzával, zsírkrétával, filctollal
- Festés: ujjhegygel, ecsettel, szivaccsal
- Agyagkompozíciók: gyurmával, karcolás, lenyomat
- Képalakítás: tépéssel, vágással, ragasztással, mozaikkészítés
- Plasztikai munkák: egyszerűbb ajándéktárgyak készítése
- Építés: hóval, homokkal, építőköccel

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szívesen fajzol, egyszerű formát másol
- Rajzait meg is nevezi - Ollóhasználat kezdete
- Nagy szemű gyöngyöt fűz
- Tökéletes ceruzafogás
- Felismerhető formákat rajzol

9. Környezet-természet megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat. A kisgyermeknevelő lehetővé teszi a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására. A környezettel való ismerkedés a gyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Cél: Környezeti kompetencia megalapozása.

A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadás a szűkebb, és tágabb környezetről. Lehetőség biztosítása a megannyi tapasztalatszerzésnek természetes élethelyzetben.

Feladat:

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatszerzés a közvetlen, és a tágabb környezetről.
- A valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozása
- Elegendő idő, és alkalom biztosítása
- Spontán, és szervezett ismeretszerzés lehetősége
- Környezettudatos magatartás megalapozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés.

- Környezetbarát szemlélet közvetítése partnereink felé.
- Környezetbarát intézmény
-

10. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség, környezet, növénygondozás). A gyermek munka jellegű tevékenysége önkéntes, örömmel, szívesen végzett játékos tevékenység. A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének fontos lehetősége. Társkapcsolatok alakításának eszköze. A kisgyermeknevelőtől a gyermekkel való együttműködést, folyamatos és pozitív értékelést igényel.

11. Mozgás

A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos.

A környezet és a saját testből eredő ingerek hatására megismeri a világot, gondolkodása fejlődik, beszéde megindul, kibontakozik. Önérvényesítésében eszközként használja saját testét és mozgásos megnyilvánulásait, mindennek kiemelt szerepe van a személyiségfejlődés szempontjából.

Célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével. Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása.

Nevelőmunkánkban igyekszünk kihasználni a nagymozgások és a finommotorika fejlesztésének lehetőségeit.

A mozgás javarészt a zene, mondókák által felkeltett érzések mozgásos kivitelezésére épül. A nap meghatározott szakában a kisgyermeknevelővel közösen mondókázva, énekelve végzik a játékos tornát a gyermekek.

Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis és nagymozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése:

- Testérzékelést fejlesztő játékok (ölbeli, kézfogós játékok)
- Fogás fejlesztése (tologatós, kalapálós játékok, gombos játékok, asztali játékok, különböző tapintású anyagok)
- Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, bordásfal, csúszda)
- Ritmikus járás (karikák segítségével)
- Hintajátékok (libikóka)
- Ugró játékok (ugráló labda, ugráló csacsi, trambulín)

A mozgáskészség tartalma:

- Kötetlen formában (csoporszobában, udvaron)
- Heti rendszerességgel, előre felépített konkrét fejlesztés

A mozgásfejlesztés feltételei:

Hely:

- csoportszobánkban kialakított rész ad helyet a mozgásos gyakorlatok elvégzésére.
- az udvaron nagyobb hely van a mozgásra, ezért ennek lehetőségét kihasználjuk.

Eszközök:

- mozgásfejlesztő eszközök
- játékszerek változatos tevékenységekhez

Kisgyermeknevelő: a csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg mind a mindennapos mozgást, mind a heti rendszerességgel beiktatott mozgásos kezdeményezéseket.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szereti és igényli a mozgást.
- Egyensúlyérzéke stabil.
- Minden lépcsőfokra egyet lép, váltott lábbal
- Fürge a mozgása
- Rövid ideig tud fél lábon állni
- Lendíti a karját járás közben
- Ügyesen használja a 3 kerekű biciklit

-

12. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és / vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő viselkedésben és / vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A gyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés, szokás kialakítás. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a gyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

13. Ünnepek

Az ünnepek felélénkítik, megszínesítik napjainkat, igazi élményt nyújtanak felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

Fontos az előkészület, a ráhangolódás. Fontos, hogy az ünnepek történeti háttérét, hagyományát, a kapcsolódó népszokásokat is megismerjék a gyermekek.

Ünnepeink a bölcsődében:

- Szüreti mulatság
- Nép játékok napja
- Adventi barkácsdélután
- Adventi gyertyagyújtások
- Mikulás
- Karácsony
- Házi áldás
- Farsang
- Tavaszi vásár
- Húsvét
- Udvarcsinosító
- Anyák napja
- Gyermek napi hét programsorozat
- Családi délutánok, kirándulás
- Születésnapok

Egyes ünnepekhez kapcsolódó népszokások bemutatása alkalmat ad az óvodákkal való közös ünneplésekre is.

VIII. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, VALAMINT KORAI FEJLESZTÉSRE ÉS GONDOZÁSRA JOGOSULT GYERMEK BÖLCSŐDEI NEVELÉSE, GONDOZÁSA

1. Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele

A 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig, sajátos nevelési igényű gyermekek felvehetők abba a bölcsődébe, ahol megfelelő személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, és a csoportlétszám lehetővé teszi. A bölcsődei ellátásba kerülő gyermekek sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság szakértői véleménye állapítja meg.

2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása

Az SNI-s gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (figyelem, magatartásszabályozási zavar) küzd.

Amennyiben a bölcsőde SNI-s gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat intézménnyel.

A bölcsődében ellátott SNI-s gyermekek nevelését-gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját gyógypedagógus segíti, aki szükség szerint konzultál a korai fejlesztést végző szakemberekkel.

Az SNI-s gyermek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi, az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb „másságot” toleráló pozitív személyiség kialakulásához.

Az SNI-s gyermekek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést.

A kisgyermeknevelő az SNI gyermeket önálló személyiségként fogadja el, nevelését, gondozását a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételével végzi.

A kisgyermeknevelő az SNI-s gyermekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermeknél. Az SNI gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

Teljes integrációban a nevelési, gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus fejlődését. A gyógypedagógus az integrált formában ellátott gyermekek esetében is figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.

IX. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

Bölcsődénk - az alapellátás elsőbbsége mellett – családtámogató szolgáltatásokat szervez.

Ilyen szolgáltatásunk az időszakos gyermekfelügyelet.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

A szolgáltatás működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. A szolgáltatás jellemzői, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban rögzítjük.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltsága idejére, a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban kérheti gyermeke bölcsődei elhelyezését, előzetes beszoktatás során, a bölcsőde nyitvatartási idejében, a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. A bölcsőde a szolgáltatást igénybe vevő szülővel,

vagy törvényes képviselővel Megállapodást köt, melyben a személyi adatokon kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének napját, időtartamát, azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételéhez a szülő köteles nyilatkozni arról, hogy a gyermeke közösségi részvételre alkalmas, továbbá minden szolgáltatás igénybevételének megkezdésekor arról, hogy a gyermeke nem beteg.

A szolgáltatás igénybevételének díjtétele az önkormányzat rendeletében meghatározott összeg, melyről az intézmény faliújságján, továbbá az intézmény vezetőjétől szerezhet tudomást személyes konzultáció keretein belül. Az időszakos gyermekfelügyelet 8:00-12:00 óráig vehető igénybe.

X. ÉVSZAKONKÉNTI NAPIREND

Bölcsődénk csoportjainak évszakonkénti napirendjének szervezésekor – törekedve a folyamatosságra, életkori sajátosságok figyelembevételére – a csoportonkénti 5-10 perces csúsztatással valósítjuk meg.

1. Tavaszi napirend

7.00-7.45: Gyermekek folyamatos átvétele, közben szabad játékos tevékenység
7.45-7.55: Gondozási feladatok, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a reggelihez
7.50-8.25: Reggeli folyamatos elfogyasztása
8.25-9.30: Szabad játékos tevékenység, - ölelkezési idő torna, éneklés, mondókázás heti tevékenységtervezet alapján
9.30-9.50: Gondozási feladatok, tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a tízóraihoz
9.50-10.05: Tízórai folyamatos elfogyasztás
10.15-11.05: Szabad játék tevékenység időjárástól függően mozgás a szabadban, udvaron (bicikli, homokozó játékok), teraszon, illetve a csoportszobában
11.05-11.20: Öltözködés, gondozási feladatok: tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az ebédhez
11.20-12.10: Ebéd, majd folyamatos tisztálkodás, fogmosás, előkészület a pihenéshez
12.10-14.25: Pihenő idő
14.25-14.40: Ébredés sorrendjében tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az uzsonnához
14.30-14.55: Uzsonna folyamatos elfogyasztása
14.55-17.00: A gyermekek hazaadása, közben folyamatos szabad játéktevékenység
17.00: Bölcsőde zárása

2. Nyári napirend

7.00-7.45: Gyermek folyamatos átvétele, közben szabad játékos tevékenység a csoportban, jó idő esetén a szabadban

7.45-7.55: Gondozási feladatok; bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a reggelihez

7.50-8.25: Reggeli folyamatos elfogyasztása

8.25-9.30: Szabad játékos tevékenység, - ölelkezési idő, torna, éneklés, mondókázás a csoportban, jó idő esetén folyamatosan a szabadban

9.30-9.50: Gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a tízóraihoz

9.40-10.05: Tízórai folyamatos elfogyasztás

10.10-10.25-11.10: Szabadjáték, mozgás a szabadban, udvaron, teraszon, illetve a csoportszobában

11.10-11.25: Gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az ebédhez

11.25-12.10: Ebéd, majd folyamatos tisztálkodás, fogmosás, előkészület a pihenéshez

12.10-14.25: Pihenő idő

14.25-14.40: Ébredés sorrendjében tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az uzsonnához

14.30-14.55: Uzsonna folyamatos elfogyasztása

14.55-17.00: A gyermekek hazaadása, közben folyamatos szabad játéktevékenység jó idő esetén a szabadban

17.00: Bölcsőde zárása

3. Őszi napirend

7.00-7.45: Gyermek folyamatos átvétele, közben szabad játékos tevékenység

7.45-7.55: Gondozási feladatok; bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a reggelihez

7.50-8.25: Reggeli folyamatos elfogyasztása

8.25-9.30: Szabad játékos tevékenység – ölelkezési idő, torna, éneklés, mondókázás a heti tevékenységtervezet alapján

9.30-9.50: Gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás

9.40–10.05: Tízórai folyamatos elfogyasztása

10.15-10.55: Szabad játékos tevékenység időjárástól függően a szabadban, udvaron (bicikli, homokozó játékok), teraszon, illetve a csoportszobában

10.55-11.20: Öltözködés, gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az ebédhez

11.20-12.05: Ebéd, majd fogmosás, tisztálkodás, előkészület a pihenéshez

12.05-14.25: Pihenő idő

14.25-14.40: Ébredés sorrendjében tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az uzsonnához

14.30-14.55: Uzsonna folyamatos elfogyasztás

14.55-17.00: A gyermekek hazaadása, közben folyamatos szabad játéktevékenység

17.00: Bölcsőde zárása

4. Téli napirend

7.00-7.45: Gyermekes folyamatos átvétele, közben szabad játékos tevékenység
7.45-7.55: Gondozási feladatok, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a reggelihez
7.50-8.25: Reggeli folyamatos elfogyasztása
8.25-9.30: Szabad játékos tevékenység – ölekezési idő, torna, éneklés, mondókázás heti tevékenységtervezet alapján
9.30-9.50: Gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület a tízóraihoz
9.40-10.05: Tízórai folyamatos elfogyasztás
10.20-10.45: Szabad játékos tevékenység időjárástól függően mozgás a szabadban, udvaron, teraszon, illetve a csoportszobában
10.45-11.20: Öltözködés, gondozási feladatok; tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az ebédhez
11.20-12.10: Ebéd, majd folyamatos tisztálkodás, fogmosás, előkészület a pihenéshez
12.10-14.25: Pihenő idő
14.25-14.40: Ébredés sorrendjében tisztázás, bilizés, wc-zés, tisztálkodás, előkészület az uzsonnához
14.30-14.55: Uzsonna folyamatos elfogyasztása
14.55-17.00: A gyermekes hazaadása, közben folyamatos szabad játéktevékenység
17.00: Bölcsőde zárása

XI. GYERMEKÉLELMEZÉS

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások gyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermek energia és tápanyagigényét, illetve a felkínált étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekes megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit.

A táplálkozásnak, étkezésnek nem csak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet (csecsemőtáplálás), az értelmi és szociális fejlődésében is. Az önállósodás, a szokások helyes kialakításának fontos területe.

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek- táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő,
- minőségileg helyes összetételű,
- higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Krónikus betegség, vagy táplálékallergia miatti diétára, speciális étrendre szorulókat ellátását a bölcsőde biztosítja.

Csecsemőtáplálás

Az előírások, a higiénia maximális betartásával, különös gondossággal kell, hogy történjen. A csecsemő edényeinek tárolása, mosogatása, a tápszerek elkészítése, fokozott odafigyelést igényel.

Kisgyermektáplálás

Az egy éves kor feletti korcsoportok táplálkozásában, illetve a bölcsődés étkeztetésben a „Közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás- egészségügyi előírásokról” szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet az irányadó.

Bölcsődénk főzőkonyhával nem rendelkezik, **IMI-COOP Kft.** (Cégjegyzékszám: 0809019330, adószám: 11730457-2-08; székhely: 9099 Pannonhalma, Szabadság tér 21.) vállalja a bölcsődébe való étkeztetés ellátását.

Az étrend tervezésekor figyelembe vételre kerül, hogy a bölcsődei ételmezésben négyszeri étkezés szerepeljen, amely biztosítja a napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át. Ez a négy étkezés a reggeli, tízórai, ebéd, és uzsonna.

Az étrend változatos, idényszerű, ízében megfelelő, az önálló étkezésre nevelésre alkalmas. Az étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelő nyugodt, kellemes hangulatot biztosít, kellő időt az étel elfogyasztásához, figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait, irányítja azt.

Általános étrend:

- Reggeli: kenyérféle, péksütemény, felváltva barna vagy rozs, vagy fehér pékárú. Komplette fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicskrémek. Tej, tejes ital, savanyított tejtermékek, szezonális zöldségek.
- Tízórai: rostos gyümölcsle, gyümölcs.
- Ebéd: szezonális gyümölcsök, zöldségek, párolással, habarással változatosan elkészítve, sűrités: habarás burgonyával. Rakott, csőben sülték, töltött ételek. Feltét: fehér húsk, enyhe fűszerezés, szátkamentes tengeri hal. Tartalmas húsk leves heti 1 alkalommal. Ebéd után szezonális gyümölcsök. A só fogyasztása kismértékben ajánlott.
- Uzsonna: különböző kenyérfélék, péksütemények, kalács tejjel, tejtermékkel párosítva, ritkán vajas mézes, vajas lekváros. Tej, tejes ital, fehérjeforrás.
- Gyümölcsnap: szezonális gyümölcsök ismertetése, kóstolása heti egy alkalommal.

XII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, a családi nevelés és a bölcsődei nevelési, gondozási folyamat eredményeként a gyermekek többsége a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodai életre való felkészültségnek testi, lelki, szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges és fontos.

- Nagyon sok területen a gyermek önálló, egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel-gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

Testi fejlődés

- Az anatómiai és fiziológiai változások területén ugrásszerű változások most nem következnek be, inkább kisebb telési, és nyúlási szakaszok váltakoznak
- A csontrendszer megerősödik, bár még nem fejeződik be a csontosodás folyamata
- A gerincoszlop és a többi csont is meglehetősen hajlékony
- Az izomrendszer is fejlődik, a gyermek mozgásai biztosabbá, koordináltabbá válnak - Az idegrendszer folyamatai közül az ingerület a domináns, gátlások lassabban alakulnak ki, emiatt nagy a mozgáséhsége. Az agy tömege 3 éves korban 1100 g.

Lelki fejlődés

- Három éves kortól fokozatosan kezd függetlenedni az észlelés a cselekvéstől, a szenzomotoros intelligencia időszaka lezárul. Ezután a látás veszi át a vezető szerepet, bár látásmódja még globális, strukturálatlan, részletek felismerésére, elemzésére nem képes - Az emlékezet fejlődésénél az önkéntelen, spontán emlékezet dominál. Az emlékezetet a mozgás és a cselekvés határozza meg. A verbális emlékezte is cselekvésbe ágyazva fejlődik, sokkal több szót jegyez meg, ha az eseményeket eljátssza. - Képzeteiket feltűnő élénkség, merész csapongás jellemzi, erős emóciók táplálják
- Értelmi fejlődését a művelet előtti gondolkodás jellemzi.

Szociális fejlődés

- A bölcsődés kor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az óvodára. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival - Jelentkezik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás. Főként építőjátékokban figyelhető meg.

Személyiségfejlesztés

- A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel.
- A személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával valósul meg: gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése, önállósági törekvések támogatása, alkalmazkodás képességének fejlesztése, szociális és individuális értékek

közvetítése, kreativitás segítése, fantázia fejlesztése, sikerélményhez való juttatás, kudarc megelőzése.

XIII. DOKUMENTÁCIÓ

1. Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- Dolgozókról:
  - „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” (C.3151-2/A).
  - Beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra (A.3510-217).

- Ellátottakról:
  - Felvételi könyv (SZ. NY.3354-10 r.m.sz.ny.), vagy számítógépes adatnyilvántartás. - 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet 1. számú melléklet „A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekről”.
  - Megállapodás az ellátás igénybevételéről a gyermekvédelmi törvény 32. § (4) bek.
  - Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről a gyermekvédelmi törvény 33. § (2) bek.
  - Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta: felvett gyermekek....%, gondozott gyermekek....%.
  - A személyi gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet.
  - Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díjkezdvezmény – elszámolása.
  - Hatósági bizonyítvány, illetve igazolás, határozat a 3 vagy több gyermekes illetve tartósan beteg gyermeket nevelő családok étkezési térítési díj kedvezményéhez.
  - Ingyenes étkezés – önkormányzat határozata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságáról.
  - Kérelem étkezési támogatáshoz – helyi önkormányzat határozata.
  - KSH Bölcsődei Kérdőív, illetve az online adatszolgáltatás a KSH rendszerben.
  - Heti étrend (gazdasági ügyintézővel vagy élelmezésvezetővel).
  - Fertőző betegségekről történő kimutatás.
  - Tetvességi nyilvántartás – a „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ Módszertani levele alapján.

- Költségvetés (gazdasági ügyintézővel).
- Szakmai Program készítése
- Elkészíti az SzMSz-t, kötelező mellékleteit, függelégeit, valamint az intézmény Belső Szabályzatait. (munkaköri leírások, szabályzatok készítése és felülvizsgálata).

- Dolgozók szabadságának nyilvántartása (B.18-50 r.sz.).
- Dolgozók jelenléti kimutatása
- Személyi anyagok vezetése.
- Dolgozó nyilatkozata arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás gyermekvédelmi törvény 15. § (8) bek.
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása.
- Élelmezés egészségügyi minimum tanfolyamok nyilvántartása.
- Kis és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár).
- Munkavédelmi napló vezetése.
- Éves munkaterv, munkatervi beszámolók készítése.
- Szabályzatok készítése és felülvizsgálata.
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény.

2. Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások

- Csoportnapló naponta
- A gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.) vagy a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 2. számú melléklete.
- Bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap (C.3354-6/a.r.sz.ny.r.)
(a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve)
  - családlátogatásról feljegyzés
  - percentil tábla (fiú 3341-46/b, lány 3341-45/b)
- Családi füzet:
  - beszoktatás folyamata
  - a nap folyamán új tevékenység fejlődésbeli változás
  - események, köszöntők, stb.
  - gyermek fejlődésének nyomon követése (fejlődési napló szempontjai alapján)
- Fejlődési napló
  - a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve.

3. Élelmezésvezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- Étkezők nyilvántartása (gyermekek, dolgozók). Bölcsődevezető

- Heti étrendek. Bölcsődevezető
- Nyersanyag felhasználás
- Árubeszerzési bizonylatok, számlák.
- Adagolási útmutató.
- Ételrecept – gyűjtemény.
- HACCP működtetése. Bölcsődevezető

A szervezeti felépítéstől függően a feladatok átcsoportosíthatók.

XIV. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

1. A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását- nevelését bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

2. A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- az intézmény házirendjét betartsa.

3. A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

4. A kisgyermeknevelő joga, hogy

- alakítsa a bölcsőde életét, a gondozási – nevelési elveket, megfelelő módszereket szakmailag önállóan gyakorolja,
- a munkájához szükséges feltételek biztosítva legyenek,
- részt vegyen továbbképzésen,
- a gondozási – nevelési feladatokat a szakmai elveknek, a törvényben és a jogszabályban rögzített bér és munkaügyi előírásoknak megfelelően, meghatározott munkaidőben, az intézményvezető irányításával és ellenőrzésével lássa el.

5. A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy

- tiszteletben tartsa a gyermek személyiségét és jogait,
- együttműködjék a családdal, tiszteletbe tartsa a családi nevelést, etikusan kezelje a családról szerzett információit
- hivatásbeli kötelességként végezze gyermekvédelmi feladatát, különleges gondossággal, felelősséggel foglalkozzék a hátrányos helyzetük miatt rászorulókkal, • folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel biztosítsa a naprakész szakmai műveltségét.

6. A bölcsődei kisgyermeknevelőknek és technikai személyzetnek biztosítani kell, hogy

- megfelelő munkakörülmények mellett dolgozhassanak,
- tiszteletben tartás emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat.

7. A fenti jogok megsértése esetén az alábbi szervekhez fordulhatnak panasszal

- Pál Andrea (+36 20 4899 582, andrea.pal@jib.emmi.gov.hu) gyermekjogi képviselő
- Győr-Moson-Sopron megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala

8. A panaszjog gyakorlásának módja

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy **Érdekképviseleti Fórumánál** az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes

képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

1. Érdekképviselői Fórum tagjai választás alapján:
  - a) ellátásban részesülő gyermekek szülei, vagy más törvényes képviselő részéről 2 fő,
  - b) intézmény dolgozóinak képviselőjében 1 fő,
  - c) a fenntartó részéről 1 fő,

2. Az érdekképviselői fórum tagjainak tisztsége 5 évre szól. A tagsági jogviszony megszűnik:
  - a) a megbízás időtartamának lejártával,
  - b) lemondással,
  - c) az intézményi jogviszony megszűnésével,
  - d) a tag halálával.

3. A megüresedett tagsági helyre 30 napon belül új tagot kell választani.
4. Az érdekképviselői fórum alakuló ülésén tagjai sorából elnököt választ.
5. Az érdekképviselői fórum működésének részletes szabályait a bölcsőde házirendje tartalmazza.

9. Az érdekképviselői fórum tagjai és elérhetőségük

Az Érdekképviselői Fórum tagjai és elérhetőségük a bölcsőde hirdetőtábláján olvasható.

XV. BÖLCSŐDÉRE VONATKOZÓ TÖRVÉNYEK, RENDELETEK, MÓDSZERTANI KIADVÁNYOK, SZAKMAI SEGÉSLETEK JEGYZÉKE

Törvények

- 2003.évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
1998. évi LXXXIV. Törvény A családok támogatásáról.
1997. évi XXXI. Törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
1993. évi XCIII. Törvény A munkavédelemről
1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
1992. évi XXXIII. Törvény A Közalkalmazottak jogállásáról 1992.
évi XXII. Törvény A Munka Törvénykönyvéről

Rendeletek

- 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet Egyes miniszteri rendeleteknek a gyermekek napközbeni ellátásával, valamint az örökbefogadásra való felkészítéssel kapcsolatos módosításáról.
- 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet A bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 321/2009. (XII. 29.) Korm. Rendelet A szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről.
- 25/2009. (XI. 13.) SZMM Rendelet az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékről és az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékről.
- 10/2008.(VI.28) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter által adományozható szakmai elismerésekről.
- 226/2006. (XI. 20.) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról.
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. Rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről. 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról.
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről.
- 24/1998. (IV. 29.) IKIM-NM együttes rendelet a gyermekjátékszerek biztonságossági követelményeiről, vizsgálatáról és tanúsításáról.
- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről. 78/1993. (V.12.) Korm. Rendelet a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről. 2/2004. (I. 15.) FMM rendelet A kollektív szerződések bejelentésének és nyilvántartásának részletes szabályairól.

Alapjogszabályok

Magyarország Alaptörvénye

2003 évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Az ENSZ emberi jogok nyilatkozata

Az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról

2011 évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011 évi CXC. törvény a köznevelésről

1992 évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

2012 évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről

2011 évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

Egészségügyi

18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

2013 évi CCXXIV. törvény egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról. (Gyed megtartása mellett kereső tevékenység folytatása.)

89/1995 (VII.14) Korm. rendelet a foglalkozás- egészségügyi szolgálatról

10/1997(V.28.) FM rendelet az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról, az állattartás állategészségügyi követelményeiről

Élelmezés

62/2011. (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről

2-1 /1969. sz. előírás (Veszélyelemzés, Kritikus Szabályozási Pontok (HACCP)

2015.évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv-nek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról

1997 évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

15/1998 (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről

1993.évi II.tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

259/2002 (XII.18) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

1992 évi XXXIII. tv. a közalkalmazotti jogállásról

257/2000. (XII. 26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális gyermekvédelmi és gyermekjóléti ágazatban történő végrehajtásáról

1992.évi XXXVIII. tv. az államháztartásról

2000.évi C.tv a számvitelről

67/2007(VII.10.) GKM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelete a vendéglátó termékek forgalmazásáról

9/1985- (X.3.) EüM-BkM együttes rendelete az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról

18/1998 (VI.3.9) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről

33/1998 (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről 20011 évi CVIII.tv. a közbeszerzésről

Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos jogszabályok

78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról

24/1998. (IV.29.) IKIM-NM együttes rendelet a gyermekjátékszerek biztonságossági követelményeiről, vizsgálatáról és tanúsításáról

Gyermekjog

Magyarország Alaptörvénye

1997 évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Az ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól

1997 évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1991 évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről

328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Munkavédelem

1993 évi XCIII. törvény A munkavédelemről

33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

26/2000. (IX.30) EÜM rendelet a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről

5/1993(XII.26) MÜM rendelet a munkavédelemről szóló 1993.évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (2.számú melléklet az 5/1993 (XII.26.) MÜM rendelethez)

253/1997 (XII.20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

273/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet a munkavédelmi bírság mértékére és kiszabására vonatkozó részletes szabályokról

5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről Tűzvédelem

259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról

1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról

30/1996. (XII. 6.) BM rendelet a tűzvédelmi szabályzat készítéséről

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről

Működési feltétel

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről Hatályos: 2013. december 1-jétől!

328/2011. (XII.29) Korm.rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
25/2009. (XI. 13.) SZMM rendelet az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékről és az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékről

226/2006. (XI. 20.) Korm.rend. a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról

10/2008.(VI.28) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter által adományozható szakmai elismerésekről

A Bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás

1993 évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról

8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról

9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

2012 évi I. törvény A munka törvénykönyvéről

1992 évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról

257/2000. (XII. 26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló

1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

2/2004. (I. 15.) FMM rendelet A kollektív szerződések bejelentésének és nyilvántartásának részletes szabályairól

369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről

9/1999. (XI.24) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról

9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szolgálati intézmények működéséről

2016 évi költségvetési tv. 2017 évi költségvetési tv.

288/2009 (XII.15.) kormányrendelet az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről

Pedagógus életpályamodellhez

A bölcsődei pedagógus munkakörök az egyes gyermekvédelmi és köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 418/2015 (XII.23.) kormányrendelettel kerültek be a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 2/a számú mellékletébe.

Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet

Szakmai szabályozók, Módszertani levél

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (2012) – módszertani levél

A család és a bölcsőde kapcsolata – módszertani levél – kézirat, (2007)

Játék a bölcsődében (1997) – módszertani levél

Folyamatos napirend a bölcsődében (1982) - módszertani levél

Korai fejlesztés a bölcsődében (2003) – módszertani levél

Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (1989) - módszertani levél

Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez (1982)

Bölcsődei adaptáció (1982) – módszertani levél

A gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan (2014)

Szemponrendszer a gyermekek napközbeni ellátásainak szakmai programjaihoz

Társadalombiztosítás

1998 évi LXXXIV. törvény A családok támogatásáról

1997 évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről.

XVI. MELLÉKLET

1. III/14 Jelentkezési lap

2. III/14 Megállapodási nyilatkozat

Szülő tartózkodási címe:		
Elérhetőség, telefonszám:		
E-mail cím:		

Eltartott gyermekek száma:..... fő, adatai:

Gyermek neve	Születési ideje
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek, a változásokról tájékoztatom a bölcsőde vezetőjét.

A kérelem kitöltése még nem jelenti a gyermek bölcsődébe való felvételét.

Tudomásul veszem, hogy a bölcsődék engedélyezett létszáma alapján, a férőhelyek figyelembevételével a gyermek felvétele más bölcsődébe is irányítható.

MUNKAHELYI IGAZOLÁS

bölcsődei beiratkozáshoz

Munkáltató neve, címe, telefonszáma:.....

.....

Hivatalosan igazoljuk, hogy név:

.....

szül. idő és hely: .....

anyja neve: .....

lakcíme: .....

..... óta áll munkaviszonyban és

..... (év, hó, nap) -tól főállásban,

GYED, vagy GYES mellett a fenti munkáltatónál, napi ..... órában újból munkavégzést folytat.

- Jelenleg munkavégzést nem folytat, de ..... (év, hó, nap) -tól munkaviszonyba kerül fenti munkáltatónál és napi ..... órában munkavégzést folytat: főállásban, GYES, vagy GYED mellett.

(A megfelelő rész aláhúzendő!)

Az igazolás kiadásának dátuma:

....., ... év ..... hó ..... nap

bélyegző helye

munkáltató aláírása

Pér, 20.....év.....hó .....nap

.....

Apa (gondviselő) aláírása

.....

Anyja (gondviselő) aláírása

Megállapodási nyilatkozat

Mely létrejött egyrészről a Péri Manó Bölcsőde (9099 Pér, Rózsa utca 12) mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, melynek fenntartója Pér Község Önkormányzata (9099 Pér, Szent Imre u. 1), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülei (törvényes képviselője) között.

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név: _____

Születési név: _____

Anyja neve: _____

Lakcíme: _____

Személyazonosító igazolvány: _____

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név: _____

Születési név: _____

Anyja neve: _____

Lakcíme: _____

Személyazonosító igazolvány: _____

A gyermek adatai:

Név: _____

Születési hely, idő: _____

Anyja születési neve: _____

Lakcíme: _____

A bölcsődei gondozás kezdő időpontja: _____

A megállapodás időtartama: határozott, ... napjáig.

Bölcsődében a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31-ig gondozható.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyszeri étkezést
- fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kultur-higiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot, egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- az egyéni ruhanemű, nadrágpelenka, fogkefe, fogmosó pohár kivételével történő ellátását,
- a személyes higiéné feltételeinek biztosítását
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend, szakmai program, nevelési – gondozási alapelvek megismerését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (családi füzet)
- szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel),
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismerését,
- gyermekük játéktevékenységükbe való betekintését.

A gyermek étkezésére és kedvezményre, támogatásra való jogosultság feltételei:

Az ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultság feltétele, az 1997. évi XXXI. törvény szeptember 1-én hatályba lépő módosítása szerint.

A gyermekétkeztetés során ingyenes étkezést kell biztosítani, ha:

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (önkormányzati határozattal kell igazolni)
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek (MÁK igazolással)
- a családban három vagy annál több gyermeket nevelnek (családi pótlék igazolása)
- a gyermeket nevelésbe vették (gyámügyi határozat csatolása)
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át.

Amennyiben a fentiek alapján a gyermek jogosult az ingyenes étkezésére, úgy be kell nyújtani a jövedelemnyilatkozatot és a szükséges igazolásokat az intézménynek a bölcsődei gondozás

kezdeten. Amennyiben étkezési térítési díj fizetésére kötelezett, a díjat, egy összegben, minden hónap 10 - ig kell átutalással teljesíteni.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás, ha:

- a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási – nevelési év végéhez nem ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31. után,
- a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését nem kéri írásban,
- a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét (orvosi vélemény).

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt – intézmény részéről fennálló- kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panasszal a kisgyermeknevelőhöz, majd az intézményvezetőhöz fordulhat
  - az ellátást igénybe vevő, a vitatott intézkedéssel szemben az intézményi Szülői Munkaközösséghez, a fenntartó önkormányzathoz, illetve a területileg illetékes gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

Alulírott szülő nyilatkozom, hogy a Gytv.32 paragrafus (2) bekezdésében meghatározottakról (az ellátás tartamáról, feltételeiről, az intézmény gyermekemre vonatkozó nyilvántartásairól, az értékmegőrzés módjáról, házirendről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díj összegéről, saját és gyermekem érdekeit védő intézményi Szülői Munkaközösségről és a gyermekjogi képviselőről) tájékoztatást kaptam az intézményvezetőtől.

Kelt: Pér, 20..... év, ...hó.....nap

.....

Szülő, törvényes képviselő

.....

Szülő, törvényes képviselő

.....

Bölcsődevezető